

ПРАВДА

Ілюстрований часопис

КОМУНІКАТ

В дніах 12 і 13 липня 1930 р. відбулася в Микуличині чергова конференція духовних і мірян в присутності чотирох наших Владик. Конференція розважувала біжучі питання церковно-національно-політичного життя. По основній виміні гадок над найважливішими актуальними проблемами дійшли присутні до однодушних слідуєчих висновків:

I. Стверджується з задоволенням, що завдяки відпорності українського громадянства і доцільної праці католицьких організацій розмах агітації большевизму і всіх інших протикатолицьких течій не осягнув сподіваних успіхів і що серед православних в Польщі слідна навіть певна рефлексія в напрямі справедливішої оцінки католицької ідеології.

II. Порішено змінити називу: «Українська Християнська Організація» (УХО) на «Українська Католицька Організація» (УКО).

III. Витаючи радісно прояви поглиблювання і поширювання католицької ідеї на нашій землі, конференція висказує бажання, щоб всі чинники, яким дорога згадана ідея та споконвічні західні католицькі традиції нашої землі, гуртувалися коло істнущої від п'ять літ «Української Католицької Організації» (УКО-ї) та її пресових органів: «Нової Зорі», «Правди» і «Бескида».

IV. Конференція висказує признання за ведення тих органів в католицькім дусі та рівночасно підносить потребу видавання душпастирського журналу, який поруч чисто душпастирських справ занявся між іншими основним теоретичним освітуванням і розробленням католицької ідеології на всіх ділянках громадянського життя.

V. В цілі ще більшого масового поширення католицької преси і інших видань, порішено зорганізувати кольпортажу на цілій край при помочі «Епарніяльних Секретаріятів католицької преси».

VI. В справі ревіндикації бувших католицьких церков і монастирів, котрі колись насильно загарбували католицької Церкви царський уряд, порішено найперше, розслідити і провірити скількість і якість тих об'єктів, до котрих гр. катол. Церква має право.

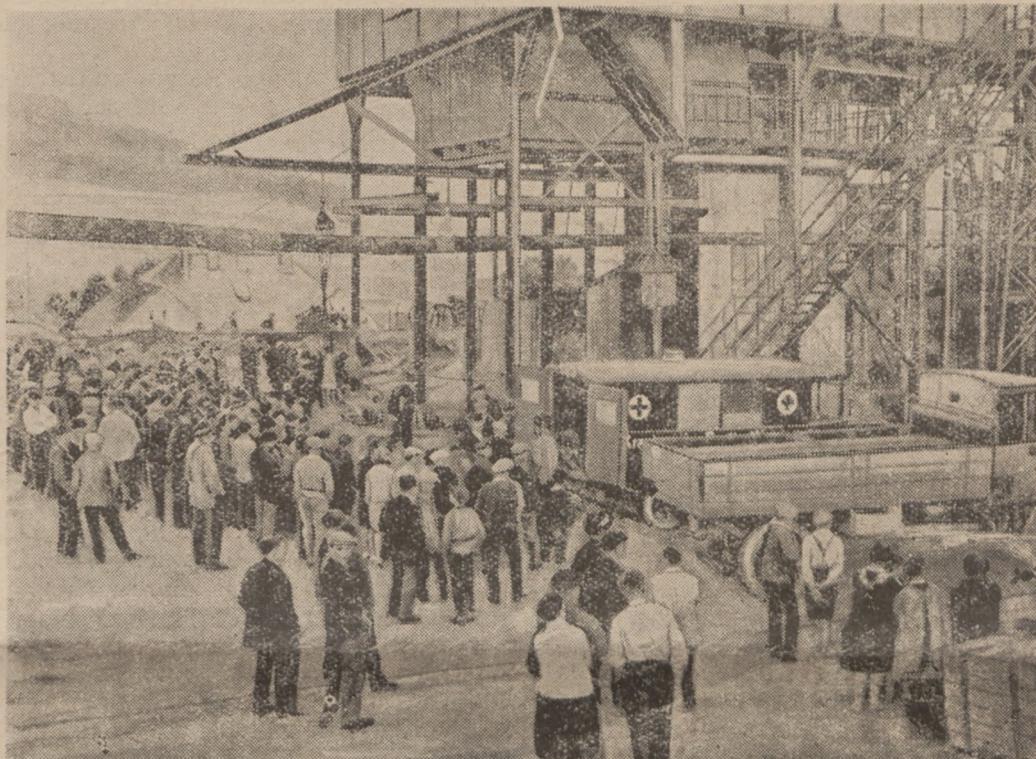
VII. Конференція прийшла одно-згідно до переконання, що жадна з дотеперішніх політичних партій не оправдала надії що до ведення політики в дусі католицької ідеології.

VIII. Конференція поручила УКО-ї виробити проект католицьких професійних робітничих організацій.

Виходить що тижня.
Адреса Редакції і Адм.:
„ПРАВДА“
Львів. вул. Кльоновича
ч. 8. II. пов.
Телефон 4-48.

ПЕРЕДПЛАТА
в краю: Річно 12 зол.
Піврічно 6 зол.
Чвертьрічно 3 зол.
Місячно 1 зол.
За кордоном: Річно 2 ам.
дол. або їх рівновартість.
Поодин. число коштує 20 сот.

Найбільша копальнія катастрофа

Мин. тижня наступив вибух углеводного квасу в копальні в Найроден. В катастрофі згинуло 150 робітників. Є ще залишених 49. Управа копальні вважає їх за страченіх. Ратункувую акцію страшенно утруднюють гази, які весь час добиваються з шибів. Котрий з робітників

за близько підсунеться, паде неживий. Установлено спеціальні машини, які випомповують з копальні гази. Перед копальню вичікує величезна товпа Німців висліду ратункової акції, як це бачимо на ілюстрації.

—о—

КАРДИНАЛ ГЛЬОНД У ЛЬВОВІ

У Львові був мин. тижня кардинал і примас Польщі а-еп. Гльонд. Він приїхав на нараду кат. епископів у справі статутів Католицької Акції. Нарада відбулася у митрополита Ексц. А. Шептицького. В часі свого побуту у Львові відвідав кардинал гр.-кат. Успенську церкву, Національний Музей і сирітський захист СС. Василіянок.

КОНГРЕС МІЖПАРЛЯМЕНТАРНОЇ УНІЇ

В Льондоні розпочав свої наради конгрес представників парламентарних послів різних держав, згуртованих в організації Міжпарламентарна Унія. На цей конгрес виїхали також отсі українські посланці варшавського сому: Гр. Дм. Левицький, Гр. Блажкевич, о. прал. Куницький, Ост. Луцький і М. Рудницька.

ВИБОРИ НА ВОЛИНІ

В доловняючих виборах до сому з округа 56 (повіти: ковельський, володимирський, горохівський та любомльський) вибрані: З лісти ч. 18 (бліок непольських народів) Самійло Підгірський, з л. ч. 36 (Сельроб бліок) А. Стечко, А. Пайонковський, М. Путко і П. Копанчук. Така побіда сельробів можлива тільки між темними волиняками. Треба зазначити, що тільки 18 проц. управлених брали участь у голосуванню.

ЗАКАРПАТТЯ БУДИТЬСЯ

В цілій низці сіл на Закарпатті затверджено збільшену діяльність „Промсвіт“ та аматорських гуртків. М. і. гурток з с. Рахова обіхав околицю з виставкою „Украдене щастя“. Досі засновано теж чотири „Січі“. Молодь береться живо до праці. Щастя Боже!

Зостанніх подій у вічнім місті

В Римі відбувалися недавно великі торжества. Передусім прегарно випало храмове свято в церкві св. Петра, в якому взяли участь тисячі паломників зі всіх сторін світа. Церква була обвішана пурпурами і сотнями тисяч жарівок, що спускалися вінцями від куполи аж по землю. Торжественну Службу Божу відправив сам Святіший Отець в асистент кардиналів та духовенства, при чому держався дуже добре, мимо всіх погоносок про його недугу.

Великі торжества відбуваються та- кож з приводу закінчення ювілейного року. Рік той випав величаво. До Риму прибуло в ньому по благословенству св. Отця до 100 тисяч путників, в тому числі 15 тис. Французів, 10 тис. Німців, 1700 з Польщі, 900 з Чехословаччини.

Зпоза океанів прибуло 21 паломництв в яких було людей: 3.200 з Америки, 600 з Бразилії, 600 з Африки, 161 з Азії. Всіх паломництв в ювілейному році було 543.

Святіший Отець має в Італії велику популярність. Недавно в рідному місті Святого Отця Діезо виставлено в Іого честь памятник, а на верху вулькану Везувія вмуровано пропамятну таблицю на спогад того, як на цю гору ходив Папа, будучи ще священиком. Взагалі Італійці при кожній нагоді стараються оказати Христовому Намісникові свою вдячність і любов.

На честь Папи мають вийти також цього року окремі поштові значки з Його портретом.

—о—

Хто тепер править в Большевії

Новий ЦИК компартії

То значить на людську мову новий центральний комітет комуністичної партії, що його тепер вибрали в Москві. Отже той новий ЦИК має 71 членів і 67 заступників. З визначніших комуністів («шишок») увійшли туди: Stalin, Каганович, Молотов, Ворошилов, Рудзутак, Кубанішев, Микоян та інші. Увійшли також представники правої опозиції: Бухарин, Томский і Ріков. Але той центральний комітет сам не буде безпосеред-

но правити. Він вибрав з поміж своїх членів

Нове політбюро

то є політичне бюро комуністичної партії. До того політ-бюро вибрані між ін. Stalin, Молотов, Калинин, Ворошилов, Рудзутак, а з поміж опозиції Ріков. Отсєй є властиві володарі червоної большевії. Від комуністичної партії, а властиво від її головки «політбюро» залежить уся політика СРСР. Як зовнішна так і внутрішня.

В Індії спокійно

Віцекороль Індії льорд Ірвін виступив з офіційною заявкою в справі конституції для Індії. Він сказав, що англійський уряд постановив скликати в осені до Лондону конференцію, яка буде складатися в рівній половині з Англійців й Індусів. Та конференція має надати Індії автономію. Англійський уряд числити на те, що всі партії і гру-

пи Індії возьмуть участь в тій конференції. Самоуправа індуського народу повинна поволі розширюватися і вкінці має перемінити Індію в домінію.

Ця заява віцекороля Ірвіна причинила до успокоєння Індусів. Всі індуські партії оголосили заяву, що возьмуть участь в англійсько-індуській конференції і закінчили пасивний опір.

Повстанський рух в Азербайджані кріпше

Повстання в Азербайджані дотепер не зліквідоване, а навпаки воно щораз більше поширюється. Відділи повстанців захопили частину залізничної лінії Баку — Агджі.

Повстанці напали на поїзд біля стації Кюрдамір і всіх комуністів, яких нашли в поїзді, розстріляли. Над рікою Кура з'явився цілий відділ Аскетів, що прилучилися до повстанців. Вони напали на місто Геогджай і випустили з тюрем 400 політичних вязнів. В районі Зен-тезур повстанці розбили большевицький

відділ і взяли в полон 200 червоноармійців. Зате розстріляло ГПУ 4-х членів Мусавата (це партія, що жадає незалежності Азербайджану). Між ними розстріляно визначного азербайджанського діяча Mir-Mamuda.

Азербайджанський національний комітет звернувся до всіх кавказьких народів і племен з закликом, починати боротьбу з большевиками. При ціні залишили, каже нац. комітет, що Кавказці мають ту саму ціль, що й Українці і Туркестанці.

Штрайки

I становище до них католицької думки

(Кінець).

В попередній числі навели мідеякі приміри, щоби виказати 1) що бувають ріжні штрайки, 2) що штрайк це справа не тільки між робітниками і працедавцями але це справа, що живо обходить цілий загал.

З тої останньої причини штрайк виграє звичайно та сторона, котра має за собою загал, т. зв. громадську думку (публичну опінію). Яка є в данім випадку громадська думка про штрайк, це видно буває головно з часописів, а також з ріжних віч та зборів. Для того між іншим так велика є вага преси в нинішніх часах. Згаданий уже штрайк залізничників в Англії в 1919 р. не повівся саме тому, що публична опінія була проти штрайку. До роботи на залізницях зголосилося в часі штрайку стільки добровольців, що рух залізничний мимо штрайку не спинився. Тоді залізничники мусили вернутися до праці, хоч їх домагань не сповнено.

Побіч громадської думки для висліду штрайку має велике значення організованість і підготовка. Побідить той, хто довше зможе відрізати. По звідомленням ген. комісії проф. союзів на 10.925 штрайків, котрі були в Європі в рр 1890—1909, 52·4 % виграли робітники цілком, дальших 27·4 % виграли робітники частинно, а прочі 20·30 % виграли працедавці.

Католицька Церква зasadничо не осуджує штрайків. Розуміється є це грізний і небезпенний засіб боротьби. В боротьбі мусять бути жертви й то нераз дуже тяжкі й діймаючі. Але бувають такі обставини, що іншого виходу oprіч штрайку нема і тоді вільно й треба штрайкувати. Та одно є застереження. Причина (мотив) штрайку повинна бути розумна і справедлива. Нераз це не легка річ рішити, чи причина є справедлива. Але коли нпр. іде про т. зв. оборонний штрайк для здобуття т.зв. «мінімум егзистенції» для робітника, то причина до штрайку очевидна. Інша річ при інших родах штрайку. Тоді завданням свідомих робітників, завданням преси і взагалі свідомих суспільних чинників є остерегти загал робітників перед штрайком, чи то тому що причина штрайку нерозумна (недоцільна), чи тому що несправедлива (морально зла). Та на загал католикові вільно штрайкувати. Вправді дехто каже, що штрайки як жорстока економічна боротьба не згідні з духом християнства. Але цей аргумент має два кінці і легко можна його звернути також проти роботодавців. Не вільно тільки уживати при штрайку насильств, не вільно уживати таких засобів боротьби, котрі шкодили б цілі суспільності, не вільно також відбирати працедавцеві конечних засобів до життя. Так само забороняє католицька наука насильства супроти інших творишів праці. Вільно очевидно штрай-

куючим уставляти свої стійки, для замкнення дороги до фабрики т.зв. "штрайкомам", але не вільно при тім їх зневажати й бити.

Так отже католицькі письменники що розбирають питання штрайків з католицького становища, хоч уважають штрайк лихом, але "лихом конечним". Так напр. німецький католицький учений Др. Іван Клюг заявляється за штрайками, але бажає, щоб в інтересі самих робітників над дверима робітень у фабриках написано ці слова: „Домагання робітників, котрі вони ставляють не оглядаючися на основні умови національної продукції, понад висоту національно-економічної спроможності, ведуть до руйни національної продукції, а тим самим до зубожіння робітництва з його моральними наслідками".

Бо часто „побіда“ штрайкуючих це „Пиргова побіда“ то значить виходить у висліді на невдачу. Змушенні працедавці нераз уступають, дають робітників більшу платню, але підносять відтак ціну на свої продукти. Ціна тих продуктів впливає знову на зважку цін інших товарів. Тоді маємо зрост дорожнечі так, що збільшена платня робітника стає нераз в дійсності менша ніж була його попередня низька платня. Яркий примір подав Др. Клюг з відносин в Австралії. Коли там раз підвищили робітникам платню о $8\frac{1}{2}\%$, то кошти удержання піднеслися о 22 %. Отже зрозуміла є осторога кат. письменників, котрі кажуть, що причина штрайку повинна бути справедлива і розумна. Ця їх осторога сказана в інтересі не тільки загалу, але і самого робітництва.

ПОВСТАННЯ КУРДІВ

Курди оснували незалежницьке товариство „Гобіон“, яке виступило з кличем: Боротьба за незалежність Курдів! На турецько-перськім кордоні йдуть завзяті бої, в яких беруть участь турецькі летуни. Літаки збомбардували кілька осель Курдів. Головні сили повстанців перейшли на перську територію. Турецький уряд вислав з того приводу ультімат до Тегерану з жаданням обсадження кордону, в противнім випадку турецькі війська перейдуть через перський кордон, щоби знищити відділи Курдів. Крім того турецький ультімат стверджує, що Персія помагає повстанському руху Курдів.

АНГЛІЯ НЕ ПУСКАЄ РАБІНІВ ДО ПАЛЕСТИНИ

Кільканадаєть рабінів із Радянщини звернулося до англійського генерального конзуля в Гданську, щоби ім позволив на вїзд до Палестини. Конзулят погодив їх проєсбу відмовно.

В ЄГИПТІ РЕСПУБЛІКА?

З Каїру повідомляють: Партія Вафд, що утворила послідний уряд, візвала його тепер, щоб уступив і заповіла, що 21 липня проголосить в Єгипті республіку.

Українське паломництво до Люорду

Паломництво це числить 54 осіб, в тім 12 священиків. Пріором паломництва є Преосв. Іван Бучко. Минулій неділі рано приїхали паломники до Берліна. Зараз всі паломники, хоч сильно змушені, не розмістивши навіть в готелях, пішли на Службу Божу до гр.-кат. каплиці. На Службі Божій Преосв. Івана

співав хор укр. академиків. Перед і по полуудні ціле товариство оглядало Берлін під проводом фахових провідників. Особливо докладно оглянули музей штуки, що міститься в давній цісарській палаті. На змінці бачимо паломництво коло б. цісарської палати в Берліні.

Засудження кат. священиків у Харкові

Сумна вість наспіла сими днями з Харкова. В перших днях липня відбувається там суд над католицькими священиками Камянецької дієцезії. На лаві оскаржених засіли послідні вже священики сеї бідної дієцезії. Перший між ними о. пралат Іван Свідерський, Апостольський Адміністратор дієцезії, відтак канонікі: о. Іван Левинський, декан і парох з Винниці, папський шамбелян о. Віктор Стрончинський, декан Ямпільський і парох Мурафи, прал. о. Р. Шишко парох з Городка, о. Максиміліан Туровський, декан Могилівський і парох Шаргород, о. Кваснєвський, парох Проскурова, о. Ст. Каспржиковський, парох Сніткова, о. Іван Ладиго декан Тарноруди, о. А. Кобець, парох Фельштина, о. Ф. Чирський, парох Ярмолинець і другі — що висиділи вже більше як шість місяців слідчої вязниці а деякі як о. Кобець то вже півтора року.

Вина їх лише в тім, що сповняли свою релігійну службу, піддержували вірних в привязанні до Кат. Церкви й віри. Вони піддержували віру в Бога, а сеж в очах безбожників контрреволюції. Комуністи не дають зможи жити кат. священикам у себе. Арештують їх, обкладають великами грошевими кара-ми, спиняють богослужіння, замикають церкви. Отже відбирають їм засоби до життя. А віруючих обкладають непосильними податками.

Уряд не лише нічо не дас духовен-

ству, але ще забирає віднього послідню копійку за податок. Тож не маючи зможи вижити, хотіли ті священики просити владу дозволу на виїзд заграницю. І се власне не подобалося владі, що хтось посмів сказати, що йому тут зле та просить о пашпорт заграницю. А з чого ж має жити чоловік, коли йому запечатають святиню, відберуть всі доходи і виженуть з хати. А як найме собі де квартиру, то того хояїна, що винаймив, влада переслідує.

В таких відносинах хотіли священики виїхати заграницю і се було причиною арештів, а потім суду.

Суд в Харкові показав себе справді радянським, клясовим. Він не керувався прінципами людської справедливості але на глум правді й совісти засудив невинних кат. духовних на найвищу кару після совітського кодексу, першу покарі смертній, то є 10 літ в'язниці. Увільнений лиш о. Р. Шишко. Між засудженими є люди старші як о. Іван Левинський, о. Віктор Стрончинський і др. для котрих сих 10 літ тюрми рівняються карі смерті.

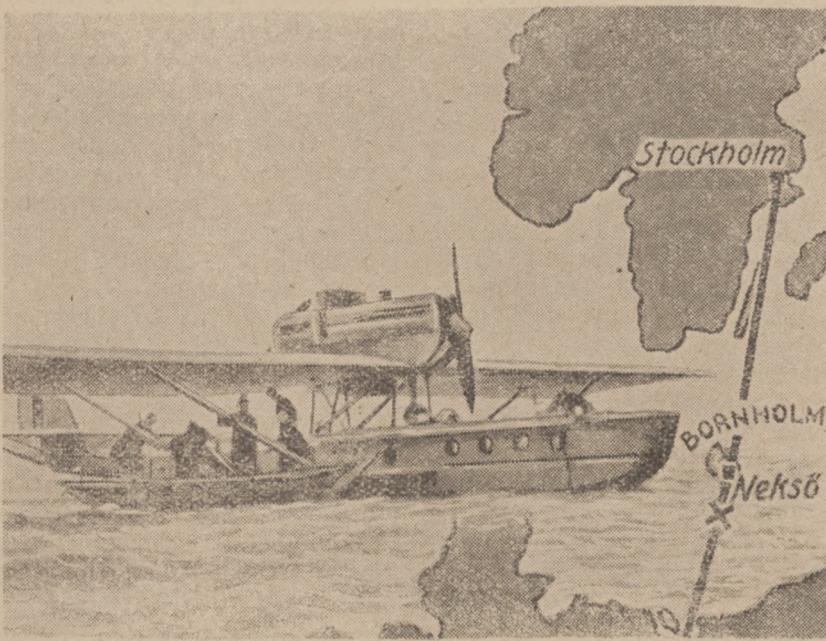
Так само як засуд 45 українських учених є і сей засуд кат. духовних плямою радянського судівництва. Бо ані в однім ані другім випадку не доказано обжалованім ніякої провини в нарушенню законів, а одинокою їх провинено було, що вони і думали та говорили, що на Україні зле.

М. К.

Катастрофа гідропляну на Балтійськім морі

Зі Штетіна до Штокгольму вилітів німецький гідроплан D. 864. В дірозі зіпсувався йому мотор і він мусів осісти на море. Але саме на морі шаліла буря і гідроплан знайшовся в тяжкім положенню. Йому прийшов на по-

міч моторовий човен, але безуспішно. Гідроплан потонув. Дехто з залоги гідропляну виратувався. На образку бачимо гідроплан і мапку його дороги зі Штетіна у Штокгольм.

—о—

Чи кораблі старіються?

Коли ми на ілюстрації бачимо панцирні морські велітні, збудовані з заліза та зі сталі, то ніколи не прийде нам на думку застновитися: кілько літ може така сталева твердина проплавати по морі і як врешті вона старіється?

У відповідь на те питання треба знати, що кораблі в більшості проживають не більш 50—70 літ. Після того їх перебудовують та змінюють внутрі відповідно до поступу техніки, а там розбирають в корабельних варстатах. Богато кораблів гине теж в катастрофі, від випадку—але бувають теж пароплави, що доходять дійсно до поважного віку. І цікаво що кораблі з дерева „жи-

вутъ“ довше, як залізні. Дерево, насичене морською сіллю“ стає просто цементом, тоді як сталеву плиту ржа швидко зідає.

Найстаршим кораблем, що майже через три століття робив службу на морі, був італійський пароплав „Аніта“. По нім йде другий по старості, турецький пароплав „Константина“, якого вік обчислюють на двісті кільканайцять літ; та шведський вітрильник „Іфт“, колись розбирається судно, збудоване ще в 1749 р.

Бувають теж кораблі, що живуть кілька днів, прим. пароплав „Титанік“, що згинув у першій своїй подорожці.

ЗА СЛІДАМИ АТЛЯНТИДИ

В Ньюорку приготовляється цікава експедиція. Вона не поїде ні на бігун, ані в праліси Америки, але буде робити свої досліди на дні океану поміж південною Америкою і Африкою.

Цікаво длячого — спитаєте?

Ще в минулому столітті повстав поміж археологами (дослідниками старини) здогад, що поміж Африкою, Європою й Америкою була колись суши, на якій проживали висококультурні люди. Ся суши, яку учени назвали Атлянтидою, мала кільканайцять тисяч літ тому залишилася в наслідок землетрусу, а на її місці зявився Атлянтичний Океан. На такий здогад навели учених деякі по-

дібності в життю дикунів Америки й Африки, а далі розкопки старинних руїн в Америці, при яких виявилось, що вони походять з будівель, зовсім подібних до староєгипетських.

Переконатися, чи правдивий той здогад, взявся американський дослідник проф. Гартман, котрий стоїть на чолі експедиції. Експедиція послугуватиметься величезним металевим дзвоном, який спускатимуть на дно моря. Під дзвоном будуть члени експедиції робити розкопки та досліди, так, як тепер вже роблять це на Карабському морі біля побережжя Мексика.

—о—

І ГОЛУБИ СТАЮТЬ ДО ПЕРЕГОНІВ

В столиці Бразилії Ріо де Жанейро відштовано перший раз цього року перегони поштових голубів в доручуванні листів на означене місце. Першу нагороду взяв голуб „Рібейро“, що на протязі 85 хвилин зробив дорогу 100 км.

ВЖЕ Й ОБРУЧКИ ЇМ ЗАВАДЖАЮТЬ

Большевики ведуть тепер пропаганду за знесенням обручок як ознаки супружества. Замість них мушини малиб носити нашивки на лівому рамени блюзи. Обручки малиб піти на золотий фонд індустріалізації.

ПОТОНОУЛО 17 ПАРОПЛАВІВ

Міжнародне статистичне морське бюро доносить, що в січні ц. р. затонуло 17 пароплавів з 18 тисячами тон ладунку.

ПОЖЕЖА ВАГОНУ

В поїзді Закопане-Варшава запалився від іскори з льокомотиви спальний вагон. Посеред шляху мусіли поїзд здергати й погасити вагон.

ЗГОРІЛО ЦІЛЕ МІСТОЧКО

В Румунії вибух вагон в місточку Борша. Вогонь швидко перекинувся на сусідні вулиці, а що не було вогневої сторожі і всі будинки були з дерева — остала з місточка стирта попелу. Згоріло 250 домів, 4 церкви і 4 божниці. Погорілці живуть під голим небом.

СОНЦЕ ДО ПРАЦІ

В пошукуванні за джерелами сили яку можна брати запрягти до служби людині придумують люди способи використання сили соняшного світла. З початком цього місяця збудовано в Каїрі в Єгипті мотор порушуваний соняшною силою, що має силу 50 коней. Дальші мотори будують.

ПОЖЕЖА ЛІСУ В ГАЛИЧИНІ

Недалеко громад Пасічна та Луг в Надвірнянщині загорілися, мабуть з підпалу ліси. Вигоріло досі 25 гектарів високого лісу та 6 гектарів молодняку. Крім того згоріло 1000 кубічних метрів стосового дерева, вартості 25 тисяч зол. Вогонь гасило 600 людей.

ЗЕМЛЕТРУС В ЕСПАНІЇ

В провінції Кордова наступив недавно сильний землетрус і знищив у місточку Монтіля костел і 60 будинків.

СКАЖЕНИЙ ПЕС В ТЕРНОПОЛІ

На дніх сказився в одного міщанина пес і покусав його і дві інші особи.

ЗНОВ СМЕРТЬ ВІД ГРАНАТИ

В Кобаках, біля Косова найшли два хлопці Семен Семанюк і Василь Букатчук гранату і почали її розбирати. Граната вибухла їм у руках і відірвала Семанюкові ліву ногу, зломила праву і покалічила його на цілому тілі. Хлопець вмер серед страшних мук. Другого раніла в живіт і груди. В безнадійнім стані відвезено його до шпиталя до Чорткова.

Родичі повинні вияснити дітям, щоб таких речей як гранати не рушали, але коли найдуть, щоби про це повідомили когось із старших.

ЗГОРІЛО ЦЛЕ СЕЛО

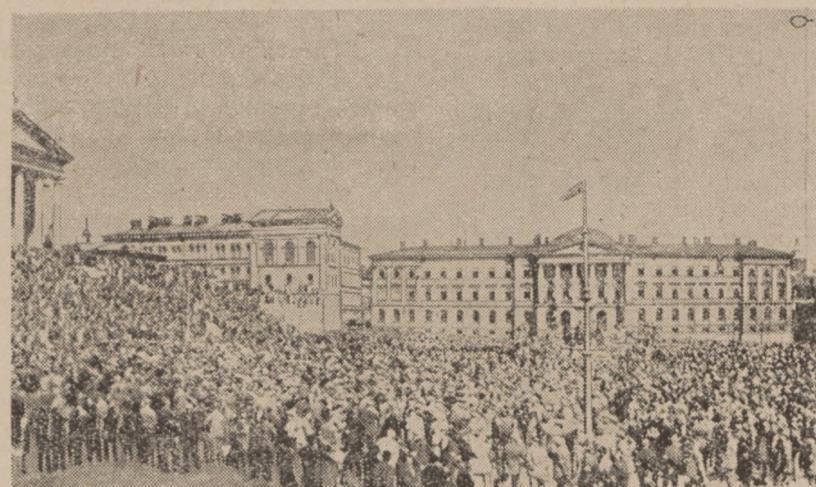
В селі Войниловичі на Віленщині вибухла пожежа. Внаслідок сильного вітру вогонь дуже скоро перекинувся на сусідні будинки і незабаром охопив 55 господарств. Цле село згоріло зо всім. Дотепер ще не обчислено як велика шкода. Причина пожежі невідома.

ПЮТЬ ДЕНАТУРАТ і ВМИРАЮТЬ

З Полісся доносять про 3 випадки затроєння денатуратором. Віктор Гулецький з села Олехович спроявляв хрестини і почастував своїх гостей денатуратором розпущенним лімонядою. Внаслідок затроєння вмерло двох селян: 65-літній Стефан Гозарин і 35-літній Петро Познанський.

В с. Дуброво напився денатуратору 50-літній селянин Іван Корженевський і того самого дня вмер.

ФІНЛЯНДСЬКІ СЕЛЯНИ ПРОТИ КОМУНІСТІВ

В попереднім числі писали ми про маніфестаційний похід фінляндської селянської організації до столиці Фінляндії Гельсінгфорс. В тім поході взяло участь 12 тисяч фінляндців. На образку

бачимо учасників походу, зібраних у Гельсінгфорсі на сенатській площі. На тім вічу притято резолюції, що домагаються протикомуністичних законів для охорони краю від руїни.

ПОЖЕЖА ЛІСА

В державних лісах т. зв. „Розтоці“ загорівся ліс. Огонь охопив 20 гектарів. Відтак огонь перенісся до сусідного лісу і почало горіти 6 гектарів молодняку. Шкода виносить близько 25000 зол. Пожежа повстала внаслідок неосторожності з огнем.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ЧЕРВІНЦІ

ПАДУТЬ

Большевицький червінець (10 карбованців), що з самого початку істнування виносив сорок кілька золотих, тепер страшенно впав, бо в останньому часі платили за нього в Варшаві 10 зол.

— о —

К. Л.

3)

ПАСТИР ДОБРИЙ

4. Мандрівка в минулі

Рушив похід знову. Іринархова колесниця помчала бистро наперед.

Сотник зумисне велів воякам іти поволі, щоб Полікарпові було лекше йти.

Іде Полікарп нога за ногою, а думи за ним.

...Ось такечки вже наближається край туземній мандрівці, отворяються вже ворота вічного життя...

І думкою вертає старець на пройдений шлях.

Веселі, безжурні стежечки дитячих літ. Мережками барвистими вуються вохи в споминах...

Аж ось лучаться стежки в одну широку дорогу. Тут зустрічає він самого найлюбліщого Христового апостола, св. Йоана евангелиста. Як жадно слухав він наук апостола! І полюбив його св. Йоан. І це він настановив його головою Церкви в Смирні.

І відтоді він зі Смирною звязаний на все, зрісся з ньою. Тут його винница, в якій він трудився понад п'ятьдесят літ...

Важка праця, повна перепон, ключок, болючих ударів, та люба, люба! І не можна сказати, щоб не було висліду. Коли гляне тепер поза себе, бачить, що його сійба дала гарне жниво... Та це не тільки його заслуга. Це заслуга

ї цих, що його вивели на шлях. В першу чергу св. Йоана евангелиста, а потім і інших... І чомусь першим із поміж них рисується тепер у споминах стать Ігнатія з Антіохії. Буде вже цьому п'ятьдесят літ, як Ігнатій у своїй останній подорожі з Антіохії в Рим, щоб там станути перед цісарем Траяном, відвідав його. Тоді вони оба заприязнилися, хоч уже більше не бачилися, бо Ігнатій не вернувся з Риму, змололи зути хижих звірів кольосею «Божу пішеницю». Ще з Трояди написав йому Ігнатій пращального листа. І мов наново читає Полікарп це дорогое письмо... ці ради розумні й мудрі, що йому давав старець і вияв щирої радості, що бачить у Полікарпі тверду скелю в переконаннях. «Я щасливий, що Всешишній дав мені змогу огляdatи перед смертю твоє лице. І тужу за хвилею, коли ми оба вічно будемо бачитися в небі»...

Так, тепер ця хвиля вже прийшла, тепер побачиться й уже не розстануться ніколи...

І відразу якось перескаює думка увесь шлях життя і Полікарп бачить себе вже рік тому назад у Римі в гостині в папи Аніцета. Прийняв його папа щиро та сердечно, хоч він ріжнівся в поглядах щодо часу святкування Воскресення Христового. Він був тай досі є за звичаєм Сходу. Та пошанував папа Аніцет його погляди, пошанував він і погляди св. Отця. Цеж справи, які не нарушують науки віри. І тепер ще

зворуши Полікарпа згадка, як папа Аніцет, щоб перед усіми почити його, велів йому на своєму місці відправляти св. літургію.

І пригадує Полікарп, як то він тоді у Римі відповів еретикові-гностикові Маркіянові, коли цей спітав у нього, злобно, чи він знає його. «О, так, я знаю первородного сатани!» відповів він фальшивникові св. евангелія. Така вже вдача Полікарпа, не вміє скривати, що думає, говорить отверто...

Нараз мов збудився з надуми. Почекув знайомий голос. Оглядається. Аж тепер побачив, що біля нього гурт християн. А між ними він, його улюбленій ученик Ірилей.

Зрадів Полікарп і простягнув руки ученикові своєму.

— Дякую тобі, що ти прийшов побачитися зі мною перед моїм відходом із цього світа — сказав.

А потім із усіми звитався, дякував. Вже дійшли під місто.

Нараз чує Полікарп виразно голос:

— Кріпся, Полікарпе, й борися мужно!

І питає Полікарп у християн, що йшли біля нього:

— Чи чули ви який голос тепер?

— Чули — відповідають йому християни — чули виразно слова: «Кріпся, Полікарпе й борися мужно!»

— Тепер бачите всі, що Господь наш призначив уже мене на жертву й зове мене до себе.

Ювілей коливороту

Богато є у нас сіл, в яких жінки послугуються при пряденню не веретеном, а ніжним складнішим приладом — коливоротом.

Коливорот цей обходить якраз цього року своє 400-ліття на світі. В 1530 р. з'явився він перший раз в хаті свого винахідника, німецького каменяря Ганса Іргена з м. Бруншвіг.

Ганс Іргер був каменярем але водночас подорожував богато по світі. В часі подорожі зустрічав він всюди жінок, виснажених працею біля куделі та веретена і повернувшись до дому, почав будувати прилад, що мав присті за

допомогою ніг. Отак винайдено коливорот.

Винахід Іргена, що зробив переворот в дотеперішньому тканню, поширився швидко в Німеччині і Ірген був одним з них небогатьох щасливих „добродів людства“, яких працю оцінено, а в старих німецьких літописах записано, що „шляхотна рада міста Бруншвігу жертвуvala винахідникові малий срібний коливорот“.

На старі літа Ірген перенісся з Бруншвігу до свого родинного села Ватенбітель, де мав гостинницю „під коливоротом“. Гостинниця та стоять ще й досі в загаданому селі.

З життя на Соловецьких Островах

Про життя на Соловецьких Островах пишуть таке: Тепер перебуває там 13.000 вязнів. Умовини, в яких вони живуть, страшні. Рано одержують вязні по 1 ложці перемерзлих бараболь, на обід кілька ложок зупи і суху рибу, якої годі вгризти. Раз на дві неділі одержують вязні мясну зупу. На вечеру дають їм горячу воду (кіпяток) без цукру. Крім того одержує кождий вязень 2 пачки махорки на місяць. Як видно за мало, щоб жити, а забогато, щоб умерти.

Скількість поживи залежна ще і від праці, яку кождий вязень виконує.

Тому кождий старається якнайбільше працювати. Та надмірна праця при таких „харчах“ спричинює хороби, які немилосердно косять вязнів.

Від часу до часу бувають спроби втечі та рідко коли вдаються.

СТРАШНА СПЕКА Б ШІКАГУ

В самім місті і в околиці панує страшна спека, що доходить до 42 степ. Цельзія. Протягом останніх двох днів занотовано 12 смертних випадків внаслідок соняшного удару.

Християне не відповіли ніщо, ішли мовчки. Бачили вже, що справді така Божа воля. Хоч дуже сумно їм було, що прийдеться розстatisя з дорогим архіпастирем. Ввійшли в міські ворота, а відсі вулицями до амфітеатру. Перед амфітеатром розпрашався Полікарп із християнами.

Повели Ігнатія на арену. Коли підходив до місця, де на величавому сидженні сидів проконзуль, Полікарп на його знак спинився.

В амфітеатрі стало тихо, тихісінько. Чути тільки там у горі шелест і ляскіт розіпнятих над амфітеатром наметних полотен.

Проконзуль нахилився до Полікарпа. Здається, приязно говорить щось із епископом. Ніщо в цьому дивного не було, бож знає він епископа дуже добре й нераз осьтак розмовляв із ним.

Та ось випростовується проконзуль. Прибирає непорушну, холодну, урядову поставу.

Говорить повагом, коротко:

— Присягни на цісаря й кликни: «Геть із безбожниками!»

І старенький епископ обводить зором поважно й святочно довкруги, простигає руку до тисячної юрби глядачів і кліче голосом, пройнятим нехіттю й болем:

— Так, геть із безбожниками!

Дуже немило це проконзулеві, що на свій зазив почув таку відповідь. І він повторяє скоро: «Присягни!» й вираз-

інше додає ще: «Проклени Христа! І будеш вільний!»

Товпа заперла віддих у грудях. Що, що відповість цей завзятуший старець на проконзула зазив, що зробить?

А старенький епископ поволи та рішучо й голосно:

— Вісімдесят шість літ служу Христові й він ніколи не зробив мені кривди. Як мігби я проклясти моєго Царя, що спас мене?

Проконзуль не здав, що сказати на ці ширі та сміливі слова. Аж по хвилі каже знову:

— Присягни на цісаря.

Глянув на проконзуля старець і каже:

— Я християнин і коли ти бажаєш зясувань про християнську науку, то дай мені на це час і слухай.

Тут проконзуль наче отямився й каже:

— Як хочеш, переконай нарід!

На це Полікарп:

— Тебе вважав я достойним цього! Так нас учили, щоб віддавати Богом установленим князям і владам належну честь у всьому, що не противне добрій совіті. Із цим народом не буду я дальше заходити собі.

На це проконзуль уже грізно:

— Чи знаєш, старче, що тебе жде за твою дурну впертість?

А Полікарп спокійно:

— Знаю — смерть. Я вже давно до неї приготований. Мое життя, як

Вітурі Косоля

Провідник фінляндської селянської організації Лаппійців

СНІГОВІ В ТУРКЕСТАНІ

Цілий Туркестан навістили бурі і зливи, а в гірських околицях шаліли сніговії. Ріки виступили з берегів і позаливали величезні простори.

і кожної людини, в руках Господя Бога. А ти, проконзуль, тільки орудя Бога, що має зготувити мені мученицький кінець.

На це проконзуль:

— Смерть — кажеш! Я знаю, смерть для тебе старця це ніщо й так не довго вже тобі бути на цьому світі. Та заки прийде смерть ждуть тебе муки, муки! Розуміш, старче: або будуть тебе живцем шматувати хижі звірі, або згоріш, спечещя на кострі. Поволи будуть тебе пекти, щоб більших мук завдати. Ну, що? По нутру тобі це?

— Муки? Що муки тут на землі! Хочби найлютіші, найжорстокіші, що вони? Вони тривають коротко, а потім смерть зробить їм край. Зате, колиби я послухався тебе, ждалиб мене вічні муки в пеклі. Наш Господь навчав: «Не бійтесь цих, що вбивають тіло, а цього, що може тіло й душу струтити в пекло!»

— Га! — на це конзуль — хотів я тебе рятувати, старче! Та не хочеш, то я мушу сповнити мій обовязок.

І покликав вістника:

— Словісти, як звичай велить, що Полікарп признався, що він християнин.

І виступив вістник на арену й сповістив грімким, урядовим тоном:

— Полікарп признався, що він християнин!

І вдруге:

(Дальше буде).

БУРІ В ЮГОСЛАВІЇ

Понад Югославію пронеслися перед кількома днями жахливі тучі з вихрами та наростили шкоди на міліони динарів. В місті Сараєво хуртовина позривала дахи з 50 будинків і завалила вежу одного мінарету.

300 ШТУК ХУДОБИ ЗГОРИЛО

В с. Кулєси ленчицького пов. вибух величезний пожар. В полуміні згоріло кільканадцять господарств. 300 штук худоби спеклося живцем.

НАСЛІДКИ ГРОМУ

В Еспанії заскочила буря гурток робітників, що були заняті при будові залізниці. Робітники сковалися до недалекої хати, в яку вдарив грім. Двох робітників вбило, п'ятьох важко приголомшило.

ПОЖЕЖА БІЛЯ ТУРКИ

В с. Жукотин турчанського повіту вибух вогонь. Згоріло 8 господарств, шкода виносить 50 тис. золотих.

ВЕЗУВІЙ ЗАГОВОРИВ ЗНОВУ

З Риму доносять: Минулого вівтірка вибухнув несподівано Везувій. Над горою з'явилися величезні хмари пари та газів. Через півтора доби викинув один з бічних кратерів, якого промір має 12 м. цілу річку палаючої ляви.

ПОЖАР В НАДВІРНЯНЩИНІ

В с. Пасічна п. Надвірна вибух вогонь в хаті Василя Покутини. Жертвою вогню пішла хата, в якій була реставрація і склеп з товарами Шкода на 60 тис. зол. Причина вогню невідома.

СТРАШНИЙ ВИБУХ У КОПАЛЬНІ

В Гавздорфі наступив вибух газів. Жертвою впalo 70 робітників, яких трупи вже добули. Це одна з більших дотепер гірничих катастроф.

В МОРІ ВТОНУЛО 6 ХЛОПЦІВ

В Блескпуль в Англії, купалося в морі 6 хлопців, що приїхали на ферії. Нараз натрафили вони на небезпечне місце і скоплені підводним вирсом всі втонули.

ПОЖЕЖА В КРИВЧИЦЯХ

Від іскри, що впала з комина на дах критий гонтами, загорілася однією верхова вілля, власність Юрія Гетлера. Завдяки близько положеному ставові, вогонь скоро зліквідований. Шкода виносить 16.000 зол.

ПОВІНЬ НА ДАЛЕКІМ СХОДІ

Корею навістила страшна повінь. Вода позносила багато домів, багато людей згинуло. Земні плоди на величезних просторах знищенні, а залізнична комунікація перервана.

Сеної — люди пралісу

В понурому пралісі малайського півострова, на східній границі країни Пераку, живе невідомий культурному світові народець Сакаїв, званий теж Сеноями. Це невеличкі ростом люди, ясної краски скіри, стрункої, рівномірної будови тіла, з широким, добрячим обличчям, довкруги якого кучерявиться мягкі, розкійовдані волосся. Небогатьом по дорожникам вдалося досі придивитися до життя того дикого народу, що уявляє собою найбільш примітивний тип дикунів. Він остав таким самим як був і тоді, коли людина почала свою найстаршу культуру а остання експедиція Американців до глибини Малайського півострова оповідає про той народ таке:

Сакаїв перш усього дуже люблять чепуритися, зовсім так як і культурні

Тип Сакайця-Сеноя, мешканця малайського пралісу

люди. Мужчини носять в пробитій носовій перегороді жмуток свинського волосся а на голові вінок з пальмового листя, перевязаний шнурком зі щітини дика. Жінки прикрашаються вінками з коловористих квітів. Обличче, груди і плеці розмальовують вони пестро чорною і червоною краскою, яку добувають з ростин та білілом з перепалених черепашиних шкаралупок. В кожного з Сакаїв є і нашійник. Він зроблений з зубів звірят, овочів та горіхів, в декого з грошей та скляніх кораликів, якщо їм такі вдастся в кого замінати за свої вироби. В одежі жінок і мужчин помітна ріжниця: жінки носять фартухи з трави, мужчины пояси з твердої кори дерев. Також невибаглива, як одяга є й іда Сакаїв. Вони живуть з рілі і то так: Мужчини викорчовують кусок пралісу, спалюють дерево, що через кілька днів пересохне наскрізь а за ними йдуть в поле жінки і садять в це „загноєне“ попелом поле за помічю госгрозакінченого костура бульяні ростини та риж. Через рік поле заростає знов деревиною і його знов корчують — а коштує це багато праці, бо Сакаїв мають дуже просте і незручне приладдя. Крім того Сакаїв ходять на полювання з луком або з дов-

гою на два метри пустою тростиною, з якої ловець видуває малесеньку затрону стрілочку та закладають сіти на риби. Пожибу печуть просто на вогні або варуть в посудині з бамбукової трощі; глиняного начиння не знають. Хати будують з огляду на напівковичне життя, дуже плохенькі. Будівельний матер ял — також бамбук, а хижі находяться звичайно недалеко поля, на стовпах і в кожній мешкає по кілька родин.

Що цікаве у Сакаїв — то релігійне і громадське життя. На чолі поодиноких племен цього народу стоять начальники, які мають деяку владу. В прочім не відріжняються від інших ні богацтвом ні силою. Найважнішою постаттю у Сакаїв є чарівник, що розуміється впрочім трохи на ліках і він посередничить проміж поодинокими начальниками та між Сакаями й божками. Прилюдно виступає він тільки з нагоди щорічних свят сівби та жин. Ці свята зосереджуються довкруги дивовижних обрядів на честь Я Пудев, богині життя й смерті. Від неї то „випрошую“ чарівник врожай та охорону від хоробрих для всіх племен. Побіч Я Пудев, яку зовуть також „праматірю“, почивають Сакаїв ще трох божків: Пелю г, що навчив людей управи рілі, його сестру Азу та божка Карей. Карея Сакаїв дуже бояться; грім, се по їх вірюванню, його голос. Коли надходить буря, то Сакаїв приносять йому кріваву жертву, щоби виблагати пощаду. Гострою тріскою бамбусу пробивають вони собі стегно а витікачу кров мішають з водою, вихлюпують в гору і „моляться“:

„На, на! Я скидаю гріх. Ти посилаєш бурю, щоби нас знищити, ти трошиш дерева, столітні велити звалюєш на нас. Оце мій гріх, я проливаю кров, я плачу за нього, я викидаю його! Я плачу здорововою кровю, відійди, не вертайся!“

Експедиція пробула серед Сакаїв повних 14 місяців і вони її дуже гостили.

ФІЛЯ ПОЖЕЖ ПО НАШИХ СЕЛАХ

В Корчеві пов. Рава руська вибухла на дніх пожежа на обістю Павла Сліпокури і знищила 7 хат і 6 стоділ. Крім того згоріла корова і 2 коней. Шкода виносить 25 тисяч зол. Причина пожежі неосторожність з огнем.

Горіло також в Гійчу рівського повіту. 7-літня донечка господаря Михайла Яцкова спричинила в неприсутності родичів огонь, якого жертвою впав живий інвентар і $1\frac{1}{2}$ річна дитина.

Дуже грізна пожежа вибухла в Лисячих пов. Стрий. В наслідок посухи і сильного вітру огонь охопив відразу кілька будинків. Згоріло 6 хат, 9 стоділ, 7 стаєн, 4 шопи, шпихлір, а крім того живий і мертвий інвентар. І в цьому випадкові дитина спричинила пожежу. Шкода велика, бо понад 100 тис. зол.

—о—

Годівля курей

Курка є дуже пожиточна домашня птиця, однак вона приносить пожиток лише тим господарям, що вміють її тримати раціонально. При триманні курей є безперечно дуже важна річ курник. Він є звичайно за малий, темний і часто без дверей. Такий курник є для курей дуже нездоровий і тому бувають по наших селах так часто епідемії на кури і домашній дріб.

Аби кури були дійсно значною підпорою сільського господарства, належить конечно дотримувати слідуючі вказівки:

Курник мусить бути збудований так, аби мав вигідні двері до входу, аби мож його що дня по випущенню курей чисто замести.

Аби курячки не липли і незанечищували землі під бантами, то посыпти ті місця сухою полововою, січкою або якоюсь триною, або в браку цего сухим піском, попелом або сухою перстю. Цю посыпку замітати що дня зараз рано по випущенню курей і викидати на гній.

Двері повинні бути в курнику по-двоїні, одні з надвору цілі, а другі з середини з латів. На ніч замикаються надвірні двері на колодку, на день лишаються вони втворені а замикаються середні двері на колодку. Цими дверми провітрюється курник через цілий день і є замкнений.

В курнику має бути малий отвір, аби кури могли свободно входити і виходити. Цер отвір має бути три четверти метра за високо від землі і лише такий за великий, аби лиши кури могли через него проходити. До цего отвору прикладається дошки з прибитими листвочками на поперек, аби кури вигідно могли лазити і спускатися з середини і з надвору.

Під одною стіною, коло котрої нема бантиків, кладеться довгий жолубець, поділений на дві, три або й більше частей, ці часті вистелюється дрібною соломою, це є гнізда де мають нестися кури. В кожде гніздо треба покласти покладок. В такому курнику чуються кури так освоєні і безпечні, що не знесе і одна своє яйце десь поза курником. Позаяк курник замкнений, то не може ані домашній, ані чужий пес, як то часто буває, пожирати яйця.

Хто утримує курник в такому порядку, як тут описано, то в ньому майже ніколи не виключується зараза на дріб. Буває часто, що в сусідів вибухне зараза, то грозить небезпека, що вона нападе й ваш дріб. В тому разі дається тим куркам, що вже не хотять їсти, кождій старій штуці по десять до дванацять а молодим курятам, що вже добре на заріз, п'ять до сім зерен перцю в горло аби пролигнули. Решту дробу наділюється перцем в той спосіб, що робиться замінку з кукурудзяної муки і примішується до одної миски такої замінки ложку потовченого або меленої перцю.

Як кури терплять при тому і на розвільненні, то зварити чай з мяtkи, попарити тим чаєм кукурудзяну муку і додавши до тої ложку меленої перцю

давати всьому дробови їсти через кілька днів аж доки не віздоровлюють. Але віздоровлення наступає звичайно вже за першим таким кормленням. Дуже злий звичай у наших людей, що вони погиблих курей не закопують глибоко, аби пси не могли їх вигребувати, але навпаки кидають їх десь під пліт, на вулицю або в якийсь яр. Таким чином розширяється пошестя по всіх сусідніх господарствах і цілих громадах.

Так, як мізерно кормлена корова не поплачує навіть ту мізерну зужиту пашу, так і курка, мізерно годована є для газдині лиш безкористна забавка. Обчислено, що курка при мізерному кормленні несе ледво 60 яєць на рік, наколи годована несе їх до 180. Худо годовані кури несуть кілька яєць і починають квочити. Кормлені кури можуть нестися цілу весну, літо і до пізної осені і не квочити ані разу.

Аби кури неслися через цілий час від початку весни аж до пізної осені, треба їх дуже добре перезимувати, годуючи їх достаточно не лише бараболлю але і зерном.

Способи приладження салати

Салата має багато поживних матерій і надається дуже до людської поживи. Салату не належить ніколи полокати через видушення з неї води, бо тоді змарнуються її поживні матерії. Полочеться її у зимній воді, которую вистарчить по сполосканню стріпати. Перший спосіб приладження такий: Виполокану салату, обрану належито з верхніх листків, крається на чотири частини. До трьох головок, розкрайних і положених на миску, дасься три ложки сметани, 2 ложки винного оцту і 2 ложки тертого цукру. Це все змішати з сирою салатою. Замісьць цукру можна дати 3-4 яйця зварені на твердо і покраяні на частини.

Другий спосіб приладження: До 3 головок виполоканої і розкрайної сирої салати дасься 6 джг прижареної солонини, 3 ложки винного оцту, одну ложку сметани, дрібку перцю і солі.

Третій спосіб приладження: До кватирки солодкої сметани дасься 2 ложки оцту, 1 ложка цукру, дрібку солі, ложку дрібно краяної трибульки — (дрібної цибульки). Сим заливається 3 головки салати розкрайної кожда на четверо.

Четвертий спосіб приладження: До кватирки ($\frac{1}{4}$ літри) сметани вмішується каплями ложку оліви і 2 ложки оцту, дасься 2 ложки дрібно посіченого листя петрушки, цибульки, (коли петрушки нема) дрібку солі і перцю, і сим сосом поливається салату.

П'ятий спосіб приладження: Робиться до салати сос: з двох зварених жовтків (їх відбирається з білка, і кидається остережно до кипячої води, а тоді зваряється голо), і з двох сиріх білок, до котрих домішується ложку оліви (або і масла), дасься 2 ложки оцту, ложку цукру, ложку дрібно січеної цибульки, трохи перцю, солі, і дві ложки муштарди.

Шостий спосіб приладження: 2 зварені білка остуджується і розатирається з двома сирими жовтками, і дрібкою солі на густу масу, додаючи до неї каплями $\frac{1}{2}$ ложки оліви, 2 ложки оцту, кватирку сметани, дрібку перцю, ложку цибульки і щипту дрібно січеного кропу.

Семий спосіб приладження: До кватирки сметани дасься ложку оцту дрібку перцю і солі, ложку білої муки. Це розколоується в горнятку і заварюється доки не закипить.

Як бачимо, способів приладження салати є богато і для бідніших і для заможніших. Дрібніші приправи, як трибулька, петрушка і пр. можуть бути пропущені, коли нема їх під рукою, а і сметани коли нема на стілько, то можна її дати менше.

М. Бардеґа.

ПІДВИШКА ЦЛА НА ЗБІЖЖА

В господарських кругах поширюється вістку, що внедові наступить значна підвішка цла на пшеницю, жито і товщи.

Штука пливання і користі з неї

Чоловік вже в дуже давніх часах зустріувся з водою і поборюючи її змушений був вчитися пливати. Знаємо теж з історії наших праਪрадів Словян, що вони з водою зналися і почувалися на ній безпечно, а вразі нападу Татар чи інших степовиків ховалися під водою тай віддахи через очерет, держучи один кінець його в устах а другий над водою.

Пливання — дуже корисна річ для здоров'я. Коли хто пливає — то ціле його тіло рухається, рухаються руки, ноги і цілій кадовб, а крім того вода обнимає скіру, прочищає їх від поту і бруду, та гартує від зимна.

Чоловік, що не вміє пливати, мимохіть наражується на смерть там, де другий, той що вміє пливати, почував себе безпечним, пливання стає для нього милою розривкою та йде йому на здоров'я. Коли ви їдете човном і не вмієте пливати, тоді вразі його вивернення навіть на невеликій воді можете втопитися. Для того, що пливає — таке вивернення човна — це тільки весела пригода.

Не кождий однак чоловік може однаково легко пливати. Хто має здорові легені і набирає в них богато воз-

духу, той легко втримується на воді, бо обєм його тіла через вдихнення побільшується. А відома, що кожна річ тільки тоді пливе, коли вона менше важить як виперта нею вода. Худий та нездоровий чоловік не має вже такого обєму й тягару: Виперта ним вода буде важити менше і він буде тонути. Те саме відноситься й до товстих людей: Іх тіло легке й випирає собою богато води і їм лекше на ній вдержатись.

При доброму умінні пливати може чоловік удержані досить довго на воді і перепливати великі простори. Але на глибоких водах навіть найліпший пливак повинен бути остережний, бо як виказує практика, щороку потапає дуже богато добрих пливаків.

Взявши усе сказане під увагу, кожна людина, мужчина чи жінка, повинна навчитися, користуючи з ріки та з теплих днів, тої здорової та корисної розривки — пливання. Повинна це зробити в першу чергу молодь сіл, а хто не вміє пливати, нехай ще того року постановить тої штуки навчитися і не пожалує того ніколи.

Нераз в життю може це йому придатися а навіть допоможе біжнього вирятувати від смерті.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

7 (20) Неділя 6 по Сош. Преп. Томи Акакія. Гл. 5. Євг. 6.

УСТАВ: Веч. вел. Блаж. муж. Гди возвах стхр. воскр. 7. і Свят. З. Сл. І н. догмат гласа. Прок. великий дня. Стиховні вскр. Троп. воскр. Сл. Свят. І н. Богор. вскр. по гласу троп. Свят. Отп. вел. Повеч. мале — Ипакой гласа. Полун. недільна. Утрена вел. Бог Гдь. троп. вскр. 2 р. Сл. Свят І н. Богор. вскр. по гласу троп. Свят. Катисми ряд. Сідалні вскр. гласа. (в неділях межи 22. вересня а 19. грудня і межи 14 січня аж до нед. сиропустної включно Полислей неділ.) Ангельський Собор. Ект. мала. Ипакой гласа. Степенна гласа. Прокімні і Євг. воскр. Канони воскр. Свят. хрестово вскр. і Богород. Катав ряд. по кождій пісні. По 3. п конд. ікос і сідал. Свят. По 6. п. конд. ікос вскр. По 9. п. Світил. воскр. Сл. Свят. І н. Богор. Світилна вскр. На хвалите стхри вскр. 8. Сл. ситхра еванг. І н. Преблагос. Славосл. вел. троп. при гл. 1. 3. 5. і 7. Днес спасеніє при 2. 4. 6. і 8. Воскрес із гроба. Отпуст вел. На часах — троп. вскр. на всіх а на 3. і 9. Сл. Свят. на 6. Сл. храма. Конд. на 1. 19. вскр. на 3. Свят. на 6. храма. Сл. Божа. Антиф. нед. троп. воскр. Слав. конд. І н. Богор. воскр. Прокім Алл. і Причаст. нед. Апост. і Євг. ряд.

21. (8) Понеділок. Св. велмуч. Прокопія. 22. (9). Второк. Свящмч. Панкратія. 23. (10). Середа. Преп. Антонія Печерського *). 24. (11). Четвер. Св. муч. Євфимії. 25. (12). П'ятниця. Св. муч. Прокла і Іларія. Преп. Михаїла Малеїна. 26. (13). Субота. Собор Арханг. Гавриїла і Преп. Стефана.

*). Св. Антоній (Печерський) уродився на Україні, в місті Любичі у другій половині X-го століття. В молодих літах вибрався він з іншими паломниками з України на прощу на Афонську Гору (Св. Гору) у Греції. Там дуже подобалося йому чернече життя і він лишився на

Афоні та вступив до одного з монастирів. Довгі літа проживав там Антоній у строгім життю в печері, котру ще нині показують афонські монахи. Аж одного разу сказав йому ігумен: „Антіній, вертай на Русь! Там тебе треба, щоб ти служив приміром іншим!“ Господь кличе тебе на велике діло“. А говорив це ігумен на основі видіння, котре йому дав Бог. Коло 1013 р. вертає отже послушний Антоній у Київ. Там були вже християнські монастирі, як Миколаївський, оснований св. Ольгою, Михайлівський званий Золотоверхим, оснований митрополитом Михаїлом та інші. Але життя не було там таке строгое, як на Афоні. Тому Антоній нашов собі печеру над Дніпром біля села Берестова. І там почав життя строгое, повне молитви і добрих діл для нашого народу. Біля нього збиралася небаром гурток монахів. На прожиток заробляли вони ремеслом і жили в бідності. Київський князь Ізяслав подарував побожним і трудолюбивим монахам цілу гору над Дніпром. Монахи збудували там монастир і величаву церкву. Цей монастир назвав народ Печерським, бо був побудований на печерах. Він став релігійним і культурним огніщем тодішньої Руси-України. Літописець Нестор оповідає, що 10 літ перед смертю перенісся св. Антоній до Чернігова. Там він жив у печерах над котрими опісля чернігівський князь Святослав збудував церкву св. Іллі, що стоїть до нині. Помер св. Антоній в 1078 р. в 90 році свого праведного життя.

Ширіть „Правду“

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

23 і 24. липня 1915 р. Бої УСС з Москвалими під Михайлівкою й Вікторовом. Як тільки почалася світова війна, найідейніша частина української молоді вирішила йти до бою та помагати осеседним державам (Австрія, Німеччина, Туреччина) розвалити „тюрму народів“ Москву. З добровольців утворено тоді за допомогою Австрії осібні відділи відомі під назвою Українських Січових Стрільців, які ввесь час боролися за Україну а в часі визвольної боротьби були головним кістяком та зародком Української Армії. Команда австрійська відносилася зразу до УСС. легковажно, мовляв, яке то військо може бути з невишколених хлопців — але швидко вона була примушена змінити думку. Ціла низка боїв, від Маківки починаючи, доказала австрійському генеральному штабові, що Українці — це народ хоробрій. Одним етапом в тій пробній дорозі бєздатності УСС. були власне бої наших Стрільців під Михайлівкою й Вікторовом, що скінчилися погромом богато разів переростаючої їх числом московської армії.

АСТРОНОМІЧНИЙ КАЛЕНДАР

20. VII. схід сонця 3:39, захід 7:21
21. VII. " 3:41, " 7:20
22. VII. " 3:42, " 7:19
23. VII. " 3:43, " 7:18
24. VII. " 3:44, " 7:17
25. VII. " 3:46, " 7:15
26. VII. " 3:47, " 7:14

Дня 25.VII о год. 7 веч. нів. В липні меншає день на 1 год. пересічна довгота дня 15 год. 48 мін.

Народний календар: На св. Прокопа (21.VII) є на полі вже копа.

На св. Гаврила (26.VII) уже грушка пристигла.

ПОЛІТИЧНИЙ СЛОВАР

евакуація (латинське слово) опускання якоїсь місцевості, усування людей із місцевостей загрожених битвою. В часі світової сійни прим. евакуували нераз цілі села й переводили людей у безпечніше місце поза фронтом. Так само усували військові лазарети (шпиталі). Недавно прим. французька війська евакуували Надренію, в якій по скінченні війни на основі замирення сиділи аж дотепер.

евалюція (латин. слово) здогадне обчислена, приблизна оцінка.

евазивна відповідь, виминаюча відповідь.

евентуальність (лат. слово) можливість.

евентуально, можливо, може.

евікція, порука, забезпека.

БІРЖА

Доляр ам. 8·89 зол.

ЗБІЖЖА: (за 100 кг. лько стація надан.). Пшениця дв. 43·00—44·00, пшениця с. 39. — 40. жито д. 17·00—17·50 жито сел. 16·00—16·50, ячмінь на мливо 18—18·50, ячмінь пашний 16·75—17·25 овес гал. 18·50—19·00, кукуруза 22·25—23·25, бараболя промисл. 0·00—0·, фасоля біла 00—00, фасоля колір. 00—00, фасоля краса 40—45, горох 1/, Вікторія 24·75—26·75, горох пільн. 22·25—23·25, бобик 19·00—20·00 вика чорна 26·50—27·50, вика сіра 25—26, гречка 26·50—27·50 любинъ 00—00, конюшина червона 000—000, просо 00—00, сіно прас. 7·00—8·00, солома прас. 4·50—5.

Завдяки дощам, що подекуди впали, наступила за мин. тиждень зміна на збіжевім ринку.

Збори жита дещо покращали, а тим самим ціна на жито впала. В порівнянню з мин. роком представляють собі рільничі круги стан урожаю в той спосіб: Стан пшениці гірший о 10%, жита о 5%, ячменю 7% і вівса 10%. На ринку був застій, бо кождий очікує висліду жнів.

Ціна на пшеницю дальше росте. У звязку з тим подорожіли всякою родою каші і горох.

Рільничка криза в Європі дається відчути і в Аргентині, де потягнула за собою також господарську кризу, що збільшила число рільних безробітних. Ізза небувалої посухи, не могли рільники у відповідний час позасівати.

На підставі урядових даних можна ствердити упадок продукції пшениці на 50%. І коли збори мин. літ давали пересічно 8 міліонів тон, себто 800 тисяч вагонів пшениці, то тепер загальна продукція пшениці виносить не цілих 4 міл. тон отже менше ніж половину.

На осінь пророкують підвищку цін.

НАБІЛ: Маслосоюз платив 14.VII. за масло експортове солене пріма 4·50, за масло несолене бльокове 4·40 за кільог. за літру молока 0·25, за літру сметани 1·40, за копу яєць 6·00—6·30 зол.

За кордоном попит на масло росте. Тепер вже купують масло з Польщі в Бельгії і Швейцарії та вивіз утруднений ізза браку вагонів—ледівень. Дотепер було їх всього на всього 300 штук, тепер додали ще 50 та все одно їх ще мало.

Попит на яйця також збільшився. За кордоном найбільший попит у Німеччині, бо брак довозу яєць з большевії. Ціна в Німеччині і в Франції підноситься.

ХУДОБА: За 1 кг. живої ваги вола плачено 1·20—1·40 зол.; бугая 1·15—1·25, корови 1·20—1·30, теляти 1·00—1·30

СВИНІ: Експортова різня Рукера на Знесінню коло Львова платить за товсті (солонинові) свині 1·70—1·80 зол. за кг. жив. ваги. За свині на бекон (мясні на забій і вивіз за кордон 70 до 100 кг ваги) по 1·80 — 1·95 зол.

ШКІРИ: За велику кінську шкіру платиться 25·45 зол., за малу 12·90 зол. за кг. телячої шкіри 2·80 — 3·40 зол. за тяжку худобячу шкіру зол. 2·00 за кг. за легку 1·85 зол. за кг.

На ринку застій. Попит на шкіри дуже малий. Телячі шкіри майже не йдуть з огляду на підвищку ціла, яку завели Злучені Держави. Дещо збільшився попит на кінські шкіри.

Протягом останніх кількох днів наступила значна знижка цін на сирі телячі шкіри.

Вивіз шкір за кордон майже здерганий і ціни на шкіри за кордоном падуть.

Рух почнеться аж в осені, коли гарбарні зачнуть купувати. Опріч того сподіються, що незабаром зачнеться вивіз за кордон.

Переписка Адміністрації

Впр. о. Варт. Сенюта ЧСВВ. Iracema St-a C. Бразилія. Передплату 2 дол. то є 17·75 зол. одержали. Часопис заплачений до дня 1.7. 1931 р.

Львівські курси німецьких самоходових

Інж. Александра Юрого

Львів, вул. Коперника ч. 54.

ведені є при найбільших варстатах і гаражах самоходових в Галичині. — Новочасні самоходи до науки їзди. — Оплата ратами. Замісцевим мешкання і опіка. — Пишіть по ілюстровані проспекти, котрі висилаємо безоплатно. 7-8

«ХИБНА БУДОВА КОМИНА»

В Кропивнику біля Калуша вибухла пожежа в домі Романа Мельника, яка перенеслася відтак на сусідні будинки і спричинила шкоду на 35.000 зол. Пожежа повстала внаслідок хибної будови комина.

Книжки надіслані до Редакції

Проф. Дмитро Дорошенко. Ілюстрована Історія України 1917. — 1923 роки II. том „Українська Гетьманська Держава 1918 р. Ужгород 1930 Вел 8' стор. 424+стор: L. XXXVI додатків та покажчиків. Обемиста ця книга має 45 ілюстрацій. Ціна II 2 долари 25 ц, з пересилкою. Адреса на замовлення Dr. Osyp Ciurka Okr. Soudce, Novy Bohumin 651, C. S. R. Книгу висилається тільки за попереднім надісланням грошой.

Казки тисяч і одної ночі. Для молоді підібрав і переклав Юра Шкрумеляк. Львів 1930 Накладом В-тва „Світ Дитини“ 8' стор. 116. В тексті ілюстрації. Підібрано 6 казок.

Замовляйте отсі КНИЖКИ

Бібліотеки Укр. Христ. Організації

Львів, Кльоновича 8/II.

Ч. 1. Основи соціольогії	3.—
Ч. 3. Спіритизм	2.—
Ч. 4. Життя св. Кирила і Методія	0·80
Ч. 5. Секти і сектанти	0·60
Ч. 6. Петро, перший уніатський митрополит України-Руси	1·50
Ч. 7. Греко-кат. Церква	0·95
Ч. 8. Др. О. Назарук: Преса	3.—
Ч. 9. Борці за Церкву (Св. Павло)	2·00
Ч. 11. Др. О. Назарук: Вчансна весна в північній Альберті	0·50
Ч. 12. о. Т. Галущинський: Найвищий Пастирський Уряд в Хр. Церкві	0·60
Ч. 13. Зброя до оборони і наступу (Начерк реферату про пресу)... [добр. даток]	
Ч. 14. о. Т. Галущинський: Царство сатани наступає на нас	0·80

КОСИ

стирійські з гарантією,

ТОМАСИНУ

бельгійську і німецьку,

ВУГОЛЬ,

всякі господарські машини

замовляйте в СПІЛЦІ УКРАЇНСЬКИХ АГРОНОМІВ

Львів, Собеського 28.

Цінники і оферти даром.

4-15